

1889-ին Ճապոնը դառնում է սահմանադրական պետութիւն: Օրէնսդիր մարմին դառնում են երկու պալատները, իսկ գործադիր ոյժը՝ միկադօն է ու նրա ընտրած նախարարները: Սահմանադրութիւնը յայտարարում է անձնաւորութեան եւ բնակարանի անձեռնմխելիութիւնը, մամուլի եւ ժողովների ազատութիւնը, ի հարկէ օրէնքի սահմաններում: Դատաստանական իշխանութիւնը բաժանւում է գործադիրից, եւ դատաւորները դառնում են անփոփոխելի: Այսպիսով Ճապոնի կառավարութիւնը նպատակ է դնում արժանի տեղ գրաւելու քաղաքակրթւած պետութիւնների շարքում եւ շատ կարճ ժամանակի մէջ հասնում է իր նպատակին, ցոյց տալով մի զարմանալի տոկոսնութիւն, եռանդ ու կենսունակութիւն: Կեանքի ոչ մի կողմը նա բաց չէ թողնում իր աչքից, միշտ պատրաստ սկսելու նոր ձեռնարկութիւններ, չխնայելով ոչ մի նիւթական միջոց երկրի տնտեսական դրութիւնը բարձրացնելու համար:

Ճապոնական ընֆօրմների ալիքները յեղաշրջեցին նոյնպէս եւ կրթութեան գործը, թէեւ, ճիշտն ասած, առաջ էլ Ճապոնը մեծ ուշադրութիւն էր դարձնում ժողովրդի կրթութեան վրա: Բոլոր դասակարգերը անխտիր ուսում էին ստանում, թէեւ ի հարկէ այդ ուսումը շատ տարրական էր ու գործնական բնաւորութիւն էր կրում:

Ճապոնի նախկին վարժապետը Ջինաստանն է. ամբողջ տասը դար բողոք-հիստ տաճարներն են եղել դրանց ուսումնարանները: 17-րդ դարից սկսւում է մի մասնաւոր սէր դէպի Կօնֆուցցէի վարդապետութիւնը, մանաւանդ բարձր շրջաններում: Ճապոնական կրթութիւնը այն յատկանիշն ունի, որ աշակերտի խելքը զարգացնելիս՝ նրանք միշտ մեծ ուշադրութիւն են դարձնում եւ սրտի կրթութեան վրա: Այդ